

Samen gezellig eenzaam

Eerste druk, mei 2012
© 2012 Sietske Rorijs-Wierenga

Fotografie: Bert van Gent

ISBN: 978-90-484-2359-0
NUR: 303

Uitgever: Free Musketeers, Zoetermeer
www.freemusketeers.nl

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten en onvolkomenheden, noch voor de directe of indirecte gevolgen hiervan.

Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever worden openbaar gemaakt of verveelvoudigd, waaronder begrepen het reproduceren door middel van druk, offset, fotokopie of microfilm of in enige digitale, elektronische, optische of andere vorm of (en dit geldt zonodig in aanvulling op het auteursrecht) het reproduceren (I) ten behoeve van een onderneming, organisatie of instelling of (II) voor eigen oefening, studie of gebruik welk(e) niet strikt privé van aard is.

Sietske Rorijis-Wierenga

Samen

gezellig

eenzaam

*Opgedragen aan mijn dochters, Marleen en Susan
en kleindochter Ruby*

Auwe frau

Complimenten krijgen is leuk, we zijn er gek op, al zullen we altijd ons best doen dit zo weinig mogelijk te laten blijken. Als iemand bijvoorbeeld tegen ons zegt: ‘Wat heb je een leuke jurk aan’, dan zullen we meestal iets zeggen van: ‘Vind je? Hij is al oud hoor, ik heb hem twee jaar geleden in de uitverkoop gekocht, hij kostte maar vijftien euro.’ Of: ‘Wat zit je haar leuk.’ ‘Gaat best, hè? Ik heb nu eenmaal van dat dunne sprieterige haar dat nooit goed valt, maar zoals het nu geknipt is gaat het inderdaad wel.’ Kortom: We zijn goed in het relativeren van complimenten, wat niet wegneemt dat we na het krijgen hiervan ons toch weer een beetje beter voelen. We zijn dan wat zelfbewuster, lopen rechter, kijken blijer en voelen ons leuker.

Een tijdje geleden was er eens een dag waarop ik, wat complimenten betrof, niets had te klagen. ’s Ochtends hoorde ik van iemand: ‘Bent u afgevallen? Het lijkt erop, staat u goed, u lijkt zeker tien jaar jonger.’ Iemand anders zei: ‘Wat zit uw haar goed! Bent u bij een speciale kapper geweest? Staat u prachtig!’

Natuurlijk putte ik mij uit in de gebruikelijke tegenwerpingen, maar dat nam niet weg dat ik, toen ik mij per fiets naar huis begaf, dit niet zozeer fietsend was, maar meer zwevend. Ik was jong, slank en had prachtig haar. Kortom: mijn dag kon niet meer stuk.

Toen ik een tijdje zo ‘voort gezweefd’ had, werd mijn pad echter gekruist door twee jongetjes van een jaar of twaalf, die voor mij op het fietspad liepen. Ze waren druk met elkaar in gesprek en schenen mij niet op te merken. Toen ik ze bijna genaderd was en het erop leek dat ze me nog steeds niet hoorden of zagen, besloot ik maar eens te bellen. Maar dat hoefde niet, want een van die jongetjes keek ineens achterom, pakte vervolgens de jas van zijn vriendje en sleurde hem opzij!

En weet je welke woorden hij toen sprak? Hij zei: ‘Ga nou toch eens aan de kant, je ziet toch dat die auwe frau erlangs moet!’

Leuk doen

Onlangs is meneer De Groot overleden. Deze boodschap kreeg ik vandaag van een kennis van hem. Wat ik, ondanks zijn hoge leeftijd, niet voor mogelijk had gehouden, was dus toch gebeurd. Hij was gewoon doodgegaan, zomaar, in zijn slaap. Jarenlang had ik deze man aan huis als pedicure bezocht. Afspraken vergat hij nooit. Toen er de laatste keer op mijn bellen niet gereageerd werd, moest er dus wel iets bijzonders aan de hand zijn. Zesennegentig jaar is hij geworden.

Deze meneer De Groot bewoonde al een flink aantal jaren een bejaardenappartement, een zogenaamde aanleunwoning. Hij woonde er eerst samen met zijn vrouw en toen zij een paar jaar geleden stierf, woonde hij er alleen. De man was inderdaad, ondanks zijn hoge leeftijd, supervitaal. Hij was wat je noemt ‘koppie koppie’ en ook zeer welbespraakt, al moet ik zeggen dat hij niet veel praatte, alleen het hoognodige kwam eruit. De volgende spreekwoorden waren zeker op hem van toepassing: Hij was goed van de tongriem gesneden. Je verkocht hem geen knollen voor citroenen. Hij liet zich de kaas niet van het brood eten! Het gebeurde wel eens dat hij een medewerkster van de een of andere instantie aan de lijn kreeg, door wie hij zich onterecht behandeld voelde. Wanneer ik hem dan aan de telefoon hoorde oren, was ik heel blij niet iemand van deze instantie te zijn. Meneer De Groot liep nog uitstekend; gebruik moeten maken van scootmobiel of rollator was, zoals het leek, nog lang niet aan de orde.

Meneer mocht dan uitblinken in talrijke zaken, die je van zo'n oude man absoluut niet verwachtte, in een paar dingen blonk hij absoluut niet uit: namelijk in vriendelijkheid, vrolijkheid en medeleven. Dit bleek wel uit de manier waarop hij over zijn bejaarde medemensen praatte. Hij sprak wel eens over ze als ‘een zootje brandhout’ achter rollators en scootmobielen. Hij had die nog niet nodig, terwijl hij toch veel ouder was dan de meeste mensen daar. Gezellige bingo-middagjes of kaarten waren ook niet aan hem besteed, was niks aan, ging te langzaam, bovendien won hij toch altijd en dat was toch ook

niet leuk. Bustochtjes ook niet, allemaal met oude mensen, was niks aan en jonge mensen moesten hem niet meer. Kortom, het was een echte knorrepot deze meneer, van enige levensvreugde was weinig te merken.

Nu moet ik zeggen dat, ondanks zijn houding van onvriendelijkheid, andere mensen meestal wel vriendelijk tegen hem waren. Ontmoette ik een enkele keer een medebewoner bij hem, of een huishoudelijke hulp, ik had toch altijd de indruk dat men erg zijn best deed aardig tegen hem te zijn en ook aardig gevonden te worden door hem. Wanneer ik bij hem kwam behoorde ik ook tot die mensen. Aardig was ik, en nog aardiger, zo aardig dat ik me op een gegeven moment aan mezelf ergerde. Als ik bij hem binnenkwam, dan begon ik met het gebruikelijke: ‘Goedemorgen, hoe gaat het met u?’ Zijn antwoord was dan steevast: ‘Hoe het gaat? Slecht natuurlijk, ik ben oud en tel niet meer mee!’ En je moest bij hem niet aankomen met bewijzen die het tegendeel beweerden, bijvoorbeeld tegen hem zeggen dat hij het toch zo goed had, mooi appartement, aardige hulpen en dergelijke. Het opnoemen van al deze weldaden leidde tot niets, leek hem eerder nog te versterken in zijn mening dat zijn oud zijn rottig was. Wat ik ook nog nooit bij hem gezien heb, is een lach, ik heb hem zelfs nog nooit zien glimlachen.

Waarom weet ik niet, maar om de een of andere reden vond ik dat daar verandering in moest komen, deze man moest toch eens lachen. Maar hoe deed je dat? Tot nog toe waren mijn pogingen daartoe volkomen mislukt. Ineens meende ik de oplossing gevonden te hebben. Namelijk: ik moest niet meer zo vreselijk aardig zijn. Niks meer: ‘Hoe gaat het met u?’ en ‘wat hebt u toch mooie antieke stoelen’ en ‘is die leuke foto van uw achterkleinzoon?’ en meer van die onzin. Nee, leuk moest ik zijn, leuke dingen moest ik vertellen, leuker en nog leuker en dan zou deze man gaan lachen, vast en zeker! En dat deed ik de volgende keer. Meneer zat tegenover me, ik verzorgde zijn voeten. Leuk dat ik toen was! (Althans, dat vond ik zelf.) Ik was leuk en werd steeds leuker en nog leuker, al het leuks wat ik maar kon bedenken haalde ik

uit de kast. Na enige tijd vond ik dat het aan de overkant, ondanks al dat leuks, toch wel erg stil bleef.

Nu kon je ook niet verwachten dat meneer ineens in schaterlachen uit zou barsten, tenslotte moet je zo iets als lachen misschien langzaam opbouwen. Maar een licht optrekken van zijn mondhoeken, even iets in zijn ogen wat op een lachje zou lijken... Na een tijdje besloot ik toch maar eens op te kijken.

Wat zag ik toen? Hij sliep.